

Od tedna
do tedna

BAJKA O ROOSEVELTO-
VI DIKTATURI

Predsednik Roosevelt je danes brez dvoma vodilni živeči predstavnik demokratične ideje v svetovni javnosti. V času, ko so v modi diktatorji in diktature, je demokracija, ki je zrastle na severno-amerškem kontinentu, poglaviti vir inspiracije in poguma tudi za demokratične narode Evrope. Ljudstva evropskih dežel, ki so vsaj na zunaj ohranile formo demokracije, zro na Zedinjene države kot na svojo moralno vodiljico. To, da se Amerika od časa, ko je odklonila Wilsonov apel za sodelovanje v Ligi narodov formalno drži roke proč od Evrope in da vsaj navidezno hodi po poti izolacije, ne spremeni tega dejstva.

Morda je vpliv Zedinjenih držav na ostali svet ravno vsled tega tem močnejši; ravno vsled tega, ker so vezi med Ameriko in Evropo v formalnem oziru tako rahle, so si Zed. države pridobile vlogo nekakega moralnega arbitratorja. Ni s tem seveda rečeno, da tudi usoda Amerike in njenega ljudstva v končni analizi ne bi bila tesno povezana z usodo ostalega sveta, vendar pa je Amerika vpričo svoje geografske lege, svojih tradicij in svoje gospodarske in finančne sile bolj kvalificirana izvajati vpliv na ostali svet kot kateri koli drug narod.

Vsakdo, ki bi ob tem času stal na čelu Ameriki, bi bil predmet občega, svetovnega zanimanja, tem bolj pa to velja o Rooseveltu, ki je človek nenavadnih naravnih darov, široke perspektive, globoke socialne zavesti in izrednih političnih sposobnosti.

Roosevelt je edini državni glavar naše dobe, o katerem se more reči, da uživa spontano, neizsiljeno naklonjenost, zaupanje in ljubezni ljudskih mas, da siravno je sleherna njegova beseda in vsak njegov čin izpostavljen najsvobodnejši kritiki. Njegovi politični nasprotniki, ki se toliko trudijo, da bi mu obesil na vrat naslov diktatorja, imajo v nekem oziru prav: ampak Rooseveltova diktatura je moralna, ne politična ali fizična; je to diktatura razuma in srca, ki naravno in brez pritiska odmeva v glavah in srh ljudstva. Diktatorji te vrste so bili od nekaj vsi veliki voditelji, vsi važni preoblikovalci človeštva. V tem smislu je bil diktator Lincoln in tak diktator je bil tudi Masaryk.

Kako majhni in smešni so ljudje, ki Rooseveltu očitajo diktaturo in diktatorske cilje! Saj je njih krik najjasnejši dokaz, da o kakih diktaturah tu sploh ne more biti govora. Razen tega pa Roosevelt diktatorske oblasti ne potrebuje; saj skoraj ne mine dan, da ne bi ljudstvo v enem ali drugem delu dežele demonstriralo na en ali drug način, da je v ogromni večini na njegovi strani, da se strinja z njegovimi smernicami.

Še posebno majhni in smešni so Rooseveltovi kritiki, ki pripadajo njegovi lastni stranki. Ti ljudje so skoro dosledno, bodisi odkriti ali prikrito na vse mogoče načine ruvali proti njemu in njegovemu delu, sedaj, ko pa je predsednik na njih nečedno obnašanje opozoril ljudstvo, glumijo strašno užaljenost; ko otroci se emerijo, češ, glejte, kako grdo dela z nami, ko nismo ničesar drugega zaskrivil kot da smo mislili s svojimi lastnimi glavami! Dobro, zakaj pa potem tak jok in stok, takšno škripanje z zobmi? Ako

NAPREDEK

VOLUME III.

Cleveland, Ohio, August 24th, 1938

Official Organ of
The Slovene Progressive Benefit Society

Glasilo
Slovenske Svobodomiselsne Podporne Zveze

NUMBER 108

Bridgeville vas kliče na dneve velike proslave

JOHN KVARTICH, glavni predsednik

Še dober teden — pa se bomo nahajali sredi praznikov in zaro na veliki slavnosti Slovenske svobodomiselsne podporne zveze, ki se bo vršila 3., 4. in 5. septembra v Bridgevillu, Pa.

Zanimanje za to slavnost je veliko in slišijo se ugodni glasovi glede vdeležbe od vseh strani. Člani angleško govorečih društev se pridno pripravljajo in vežbajo za predstoječe konteste in težko je reči, kdo bo zmagovalac v tem letu, oziroma kam bo odnešena velika trofeja, ki je sedaj v posesti društva "Progressors".

Veliko zanimanje je tudi od strani naših Vrtec, oziroma večje kot kdaj poprej. Priglasilo se je devet aktivnih Vrtec, katerih mladi člani se vdeležijo športnih iger in kontestov. Ponosni smo lahko vsi, da imamo v organizaciji mladino, ki je vneta za našo stvar, ki deluje za ideje bratskega zavarovanja in ki bo skrbel, da tradicija slovenske skupnosti še ne bo tako kmalu umrla v naši novi domovini Ameriki.

Mladina se veseli dnevor, ko se po preteku enega leta zopet snide na skupni manifestaciji, ki jim bo nudila priliko, da se obnovijo stara prijateljstva in sklenejo nova. Iz dosedanjih poročil pa je razvidno, da se šestega narodnega atletskega zbora ne vdeležijo samo sportniki, ki so nam poznani iz prejšnjih let, temveč to pot bomo videli tudi mnogo novih mladih članov in članic, ki dan za dnevom prihajajo v našo organizacijo.

Očetje in matere, dajte priliko vašim mladim sinovom in hčeram, da bodo navzoči na šestem narodnem atletskega zboru. Privoščite jim to veselje, za kar vam bodo gotovo hvaležni. Naj preživijo nekaj veselih ur med svojimi brati in setrami, člani in članicami SSPZ. Razume se, tudi mi starejši bomo prišli in pomagali, ampak to bo predvsem praznik naše mladine. In kaj je lepšega na svetu kot gledati zdrave, življenja polne fante in dekleta, ki se zbirajo pod okriljem napredne organizacije; ki se navdušujejo za to, kar smo se mi nekaj.

Kot mladina, tako se moramo tudi mi starejši pripraviti in se gotovo vdeležiti te velike proslave. Kot dolgoletni člani in pionirji v delu za Zvezo, lahko s ponosom zremo na svojo organizacijo, ki bo ob tej priliki praznovala svoj 30-letni jubilej. Ta slavnost bo res nekaj izrazitega in važnega za organizacijo, kajti še nikoli ni bila moralno in finančno tako krepka kot je ob svoji 30-letnici. Torej bratje in sestre, vdeležite se je, ako je le mogoče. Navzoči bodo člani tudi iz oddaljenih krajev. Samo iz Clevelanda se pričakuje okrog 200 članov in prijateljev naše Zveze, in ne mnogo manj iz Chicage in drugod. Nobeno društvo ali član iz Pennsylvanije bi ne smel izostati. Iz našega okrožja bi morala biti vdeležba stoprocentna. Iz naprednega Clevelanda se je več članov izrazilo, da bodo na proslavi, pa magari, da bi morali peš hoditi. Tako tudi vi odstranite vse zapreke in recite, da hočete in morate in da se gotovo vdeležite uradne proslave 30-letnice Slovenske svobodomiselsne podporne zveze v nedeljo 4. septembra, in da se vidimo v ponedeljek dne 5. septembra zvečer (Labor Day) na banketu.

Torej pridite k nam, veselite se z nami!

CHAMBERLAIN OKUŠA NEHVALEŽNOST FAŠIZMA

Prošli teden je general Franco po dolgem odlašanju končno odgovoril na poziv Velike Britanije, da se prične za akcijo za umik tujega vojaštva iz Španije, toda smisel dolgega in zapletenega odgovora je bil ta, da se kaj takega za enkrat še nikakor ne more zgoditi. Samo ob sebi je kajpada umevno, da sta Francov odgovor diktirala Hitler in Mussolini. V tej zvezi je bila v svet poslana vest, da celo Chamberlainovi novi notranji minister postaja skeptičen glede uspešnosti premierjeve "realistične politike" in da je začel sumiti, da je Anthony Eden morda imel prav, ko je rajše odstopil kot pa da bi nosil odgovornost za tako politiko.

Toda bilo temu že kakor hoče — ko se je zvedelo za vsebino Francovega govora, je svojetski poslanik v Londonu, Majski, pozval angleško vlado, da skliče sejno konferenco mednarodnega odbora za ne-intervenacijo v Španiji, ampak ta je odgovorila, da za enkrat to ne bi bilo praktično, oziroma, da se

mora prej od Franca dobiti pojasnilo, kaj je z odgovorom pravzaprav mislil.

Toda angleška diplomacija je te dni doživela še eno drugo poniževalno izzivanje, in to direktno od Nemčije. Pod sumnjivo spijonaže je bil v Salzburgu aretirani nek angleški konzularni uradnik iz Dunaja. Bil je več dni zadržan, predno se mu je dovolilo vrniti v Anglijo.

Položaj v španski civilni vojni se v zadnjem tednu ni spremenil. Vsa poročila se strinjajo v tem, da je Francova ofenziva proti Valenciji zdrobljena, in poroča se tudi, da je lojalistična vojska očitno bolj opremljena z orožjem in munijo kot kdaj poprej.

UPANJE ZA MOONEYJA

Na shodu Tom Mooneyeve obrambe v San Franciscu je obrambni odvetnik George T. Davis izjavil, da bo slovit delavski jetnik v teku šestih mesecev svoboden človek. Svojo trditev je utemeljeval z napovedjo, da bo svoboda za Mooneya odredila sodišče v Clevelandu. Danes potroši WPA v tem mestu tedensko nad \$1,250,000, dočim zaslužek vseh delavcev, ki so zaposleni v clevelandskih industrijskih obratih, znaša \$2,600,000 na teden. Kakšen polom bi nastal, če bi zvezna vlada nehala podpirati brezposelne, si ni težko predstavljati.

Toda navzlic ogromnim milijonom, ki se jih troši za relief — in izdatki še vedno rastejo — ni nihče zadovoljen. Zadovolj-

Koledar prireditelj SSPZ

Sobota, 27. avgusta — Skupna proslava 30-letnice SSPZ društva št. 142 in 218 ter Vrta št. 103, WHITE VALLEY, Pa., v Slovenski dvorani. Kazanje premičnih slik in mladinska igra.

Nedelja, 28. avgusta — Seja federacije SSPZ društev v zapadni Penni, v STRABANE, PA., po seji piknik v Drenikovem parku.

Sobota, nedelja in ponedeljek 3., 4. in 5. septembra — Šesti narodni atletskega zbor SSPZ v BRIDGEVILLU, PA. Zasedujete poročila, bi bodo objavljena v glasilu.

Ponedeljek, 5. septembra (Labor Day) — Proslava 30-letnice društva št. 2, CLARIDGE, PA. Nedelja, 11. septembra — Proslava 20-letnice prirediteljskega št. 155 SSPZ na Klemenčičevi farmi, RENTON, PA.

Sobota, 15. oktobra — Jesenski ples društva Victorians, CHICAGO, ILL., v Marshall Square dvorani, 3115 W. Cermak Rd.

Amerika sloni danes na relifu

Kako desperaten položaj bi danes nastal v Zedinjenih državah, ako bi zvezna vlada ne pomagala brezposelnim z WPA in direktno pomočjo v obliki živčevja in obleke, povedo naslednje številke: Ena izmed vsakih šestih družin v Pittsburghu je bodisi na WPA ali direktnem relifu; v Chicagu, ena izmed petih; v Akronu, ena izmed štirih; malo več kot ena izmed štirih v Detroitu; ena izmed treh v Clevelandu, in ena izmed vsakih dveh družin v Flintu.

V Clevelandu se je število oseb, ki so zaposlene pri WPA, v kratki dobi povišalo iz 20 na 75 tisoč. Na direktnem relifu, za katerega skrbita država in okraj, je 18 tisoč družin, to se pravi manj kot kdaj prej od začetka gospodarskega poloma. Toda celo za te lokalne oblasti ne morejo več skrbeti, vsled česar je zvezna vlada pred nekaj dnevi navzlic temu, da je direktni relief že pred leti prepustila državam in mestom, odredila razdeljevanje živčevja med reliefnike.

Občine, okraji in države so do skrajnosti obremenjene, bizniški in lastniški interesi se upirajo novim davkom, češ, za večne čase davkoplačevalci ne bodo mogli preživljati "postopačev". Ampak dela ni, ljudje pa ne morejo živeti v zemlji.

Toda navzlic zabavljanju proti relifu, je malo ljudi, ki se zavedajo, kako važen faktor je WPA in da če bi se ustavil tok denarja iz tega vira, bi se morala kmalu ustaviti sploh vsa industrija in trgovina. Dober primer v tem oziru nudi Cleveland. Danes potroši WPA v tem mestu tedensko nad \$1,250,000, dočim zaslužek vseh delavcev, ki so zaposleni v clevelandskih industrijskih obratih, znaša \$2,600,000 na teden. Kakšen polom bi nastal, če bi zvezna vlada nehala podpirati brezposelne, si ni težko predstavljati.

Toda navzlic ogromnim milijonom, ki se jih troši za relief — in izdatki še vedno rastejo — ni nihče zadovoljen. Zadovolj-

Izza kulis New Deala

Farley piše spomine: Huey Long in Roosevelt; reforme New Deala niso trenutne domisllice.

James A. Farley, ki je kot predsednik demokratskega narodnega odbora, vodil obe Rooseveltovi predsedniški kampanji, objavlja svoje politične spomine. Med drugim navaja epizodo, ko je senator Huey Long, ki je bil takrat v polnem pomene besed diktator v državi Louisiani, par mesecev po Rooseveltovem vstoličenju, obiskal predsednika v Beli hiši.

"Huey Long je bil po naravi solist," piše Farley. "Peti v zboru je bilo zanj nekaj nemogočega. Celo v razmerju napram predsedniku je hotel biti prvi. Takoj prve mesece je neprestano telefoniral meni in v Belo hišo, da se osebe iz Louisiane, katere je on priporočal, brez odlašanja nastavi.

Med tem pa smo dobivali na stotine prošenj in apelov od ljudi v Louisiani, ki so trdili, da zakoni, katere je sprejel Longov režim, teptajo njihove pravice kot državljanov. Predsednik se je odločil obvestiti Longa, da ne bo upošteval njegovih priporočil in je v ta namen povabil senatorja in mene v Belo hišo.

"Bilo je jutraj, dan je bil vroč in Huey je prilomastil na svoj značilni vihravi način. Na sebi je imel lahko poletno obleko in nosil je širokokrajni trd slammik z živobarvnim trakom. Vsedel se je na stol poleg mize nasproti predsedniku. Jaz sem sedel nedaleč proč.

"Pogovor se je začel v lahkem, dobrodušnem tonu, ampak Huey ni izgubljal časa v ustvarjanju vtisa, da je bil on tisti, ki je v Chicagu pripomel, da je Roosevelt dobil nominacijo. Prišel je takorekoč s sekuro na rami in dasiravno so bile njegove besede uljudne, pa je bilo očitno, da je tukaj zato, da preizkusi, iz kakšnega testa

(Dalje na 3. str.)

SEJA ODBORA SKUPNIH DRUŠTEV

V petek 26. avgusta ob 8. uri zvečer se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave. seja odbora za proslavo 30-letnice v jeseni. Vsi oni, ki ste bili izbrani v ta odbor na seji Skupnih društev preteklo soboto, bodite gotovo navzoči.

ni gotovo ne morejo biti oni, ki so na relifu, kajti pomoč, ki jo dobivajo, komaj zadostuje za najbolj primitivno životarjenje. Zadovoljni niso reliefni uradniki, ki so priča fizičnemu in moralnemu propadanju med brezposelnimi, pa ga ne morejo ustaviti. Še manj pa seveda davkoplačevalci, ki se vprašujejo, kako se bo to končalo in kakšen pomen ima relief s stališča trajnih koristi. In to vse vsled tega, ker dežela v splošnem noče priznati, da je relief tu in da ostane, da je problem trajen, in da zasilna pomoč, ki komaj zadostuje za golo življenje, ne more postaviti na noge ljudi, ki so do grla pogreznjeni v bedi in obupu.

ZEDINJENE DRŽAVE V ARENI SVETOVNE POLITIKE

Uradna nevtralnost v luči govorov predsednika Roosevelta in državnega tajnika Hulla

Prošli kongres je sprejel poseben nevtralnostni zakon, ki naj bi obvaroval Zedinjene države pred tem, da bi se zapletle v kak oborožen konflikt na drugi strani Atlantika ali Pacifika. V tem oziru je vsak dvom odveč, da bi kongres ne bil točno izrazil želje ameriškega ljudstva po miru. Ampak prav tako ne more biti nobenega dvoma, da po mišljenju Amerike ni nevtralna, in da če kdaj napočira, ko pride do odločilnega boja med demokracijami in diktaturami, se bodo Zedinjene države prej ali slej znašle na strani demokratičnih držav.

V tej zvezi sta značilna dva govora, ki sta jih imela prošli teden predsednik Roosevelt in državni tajnik Hull. Iz obeh govorov namreč zveni priznanje, da je Amerika močno zainteresirana v dogodke, ki se odigravajo onokraj njenih meja in da brez ozira na to, kako zelo si želi miru, ne more zatisniti oči pred dejstvom, da fašizem ne ogroža le Evropo, temveč ves civilizirani svet.

Roosevelt je govoril na kanadski zemlji, v Kingstonu, Ontario, ko mu je tamkajšnja univerza podelila častni doktorat. V govoru je poudarjal, da civilizacija "ni narodna, temveč mednarodna", in podal je zagotovilo, da ako bi se kdaj zgodilo, da bi bila Kanada ogrožena od kake tuje sile, "ljudstvo Zedinjenih držav tega gotovo ne bo mirno gledalo."

"Mi Amerikanci ne živimo več na kontinentu, ki je daleč proč od ostalega sveta," je rekel. "Mi vemo, da vse, kar se godi onkraj morja, se tiče tudi nas in da nam lahko tudi škoduje."

Potem ko je poudaril staro prijateljstvo med Kanado in Zed. državami, je predsednik nadaljeval:

"En proces obstoja, ki ga ne moremo spreminiti in bi ga najbrž ne mogli, če bi ga hoteli. Mi ne moremo preprečiti, da bi naši ljudje ne imeli določenega mnenja glede premišljene brutalnosti, glede nedemokratične regimentacije, glede trpljenja, s katerim se obremenjuje ljudi, ki si ne morejo pomagati, in pa glede kršenj priznanih osebnih pravic. To je tisto, kar imamo v mislih, ko pravimo, da koncem konca javno mnenje odloča smer državam. In tako je prav in pravično."

Dva dni prej je državni tajnik Hull imel radio govor, ki je bil razposiljan v južni Ameriki in po kablu poslan ameriškim diplomatskim zastopnikom po vsem svetu. Govor je bil očitno namenjen kot svarilo Hitlerju, ki je z mobilizacijo nemške armade vznemiril vso Evropo, kakor tudi Mussoliniju, ki je teden prej namignil, da se bliža nova evropska vojna. Uradniki državnega departmanta pravijo, da je imel Hull v mislih tudi male balkanske dr-

žave, v katerih postaja vpliv Nemčije z vsakim dnem močnejši.

Hull je podal sedem točk obsegajoč program za sanacijo svetovnega gospodarstva in za zopetno upostavitve načel moralnosti v mednarodnih odnosih. Rekel je:

"Vdiranje v teritorij suverennih držav, uničevanje postavnih vlad in nasilna polasčanja dosedaj neodvisnih enot, vmešavanje v notranje zadeve drugih narodov, kršenje pogodbenih obveznosti na delo, rastoči prezir mednarodnega prava, poziciski za izravnanje mednarodnih sporov z oboroženo silo namesto z metodami mirne sprave, zaničljivo preziranje pravil moralnosti — vse to so grozotne manifestacije razpadanja, ki ogrožajo našo civilizacijo prav v temelju.

"Nihče izmed nas ne more biti gotov, da je njegova dežela (Dalje na 2. str.)

KULTURA V EVROPI GRE RAKOVO POT

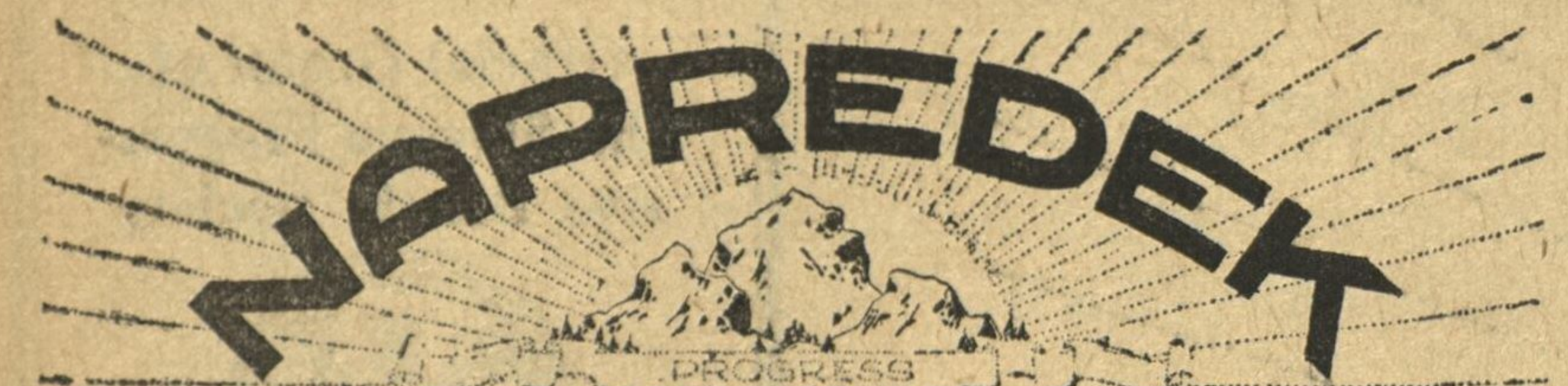
Včasih se je lahko reklo, da je evropska mladina deležna bogatejšega kulturnega ozadja kot ameriška, ampak danes to ni več res. Tako pravi neki clevelandski zdravnik, ki se je te dni vrnil iz študijskega obiska v centralni Evropi. Mladi zdravniki v Budimpešti se na primer ne zanimajo za najnovejša odkritja v medicini. V njih sobah človek redko opazi kako knjigo o zdravilstvu, pač pa se povsod vidi Hitlerjev "Mein Kampf". Vpliv nacizma na Ogrskem raste skokoma. Tendenca vladnih krogov je, zvratači odgovornost za vsa ekonomska in sicalna zla na židovstvo.

LINDBERGH V MOSKVI

Prošli teden sta polk Lindbergh in njegova žena z letalom dospela v Moskvo, kjer sta bila navzoča pri velikih zrakovoljskih demonstracijah rdeče armade. Domneva se tudi, da se je Lindbergh posvetoval z ruskimi aviatiki, ki imajo skušnje v polarnih poletih, z ozirom na možnost razvitja redne zračne plojbe med Rusijo in Ameriko. Obiskal je tudi dr. Smirnova, slovitega specialista za srčne bolezni. Lindbergh, kot znano, se resno zanima za zdravilstvo. On in odlični ameriški kirurg dr. Carrel sta pred par leti iznašla takozvano umetno srce.

VODJA SLOVAŠKIH KLERIKALCEV UMRL

Pretekli teden je umrl voditelj slovaške ljudske (klerikalne) stranke, Andrej Hlinka. Bil je 73 star. Hlinka, ki je bil duhovnik, je stal na čelu gibanja za avtonomijo Slovačkov, kar dobro služi propagandi sudetskimi nacijem v njihovi propagandi za razbitje Češkoslovaške republike.

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE SVOBODOMISLNE PODPORNE ZVEZE.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov: 40c palec za posameznike; 35 palec za društva

Naročnina za člane 78c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2.00

PROGRESS

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Owned and Published by the Slovene Progressive Benefit Society

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$78 per year — nonmembers \$1.50
foreign countries \$2.00

Advertising rates: 40c net for individuals; 35c net for societies

Naslov uredništva in upravnništva:
6231 ST. CLAIR AVENUE
Telephone: HENDERSON 5311

CLEVELAND, O.

VOLUME III.

104

NUMBER 108

Entered as Second Class Matter August 5th, 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August 24, 1912.

OBLAST ALI SVOBODA?

(MASARYKOVA IZPOVED VERE V DEMOKRACIJO)

"Civilizacija in kultura, kakor nam pripovedujejo, sta zapopadani v tem, da dobimo oblast nad silami prirode. To utegne biti prav; ampak vprašanje je, ali naj se človeka tudi vključi v prirodo. Kajti ne ljudje, temveč priroda in pa moč zlata je tisto, nad čemer moramo dobiti kontrolo — zlato bi ne smelo vladati ljudi. Ne pričakovana in nezasluzena slučajna obogatitja vplivajo še posebno kvarno na ljudi s slabotno voljo. Lahko dobljeno, lahko izgubljeno."

"Ako vam je prav, vam povem zgodbo o tem, nekaj, kar se je zgodilo, ko sem bil deček, v kraju, kjer sem bil rojen. Šel sem po cesti nekega dne, ko sem ne nadoma opazil tropo pobalninov in psov, z nekimi starimi slovaškimi kmetom iz okoliške vasi v njihovi sredi. Mož se je opotekal kot da je pijan, od zida do zida, kakor pravimo. Zadel je malo vsoto v lokalni loteriji, ki so jim imeli v tistih dneh; kot posledica nepričakovanega bogastva je šel naravnost v krčmo, kjer si je kupil cel več nec klobas, katere si je obesil okrog vratu kot vrv bise rov; in pobalini in psi so se sedaj trudili, da ga oropajo teh okraskov enega za drugim."

"Kolikokrat sem si od takrat že rekel: Aha, tu prihaja mož s klobasami!"

"Kajti povojna revolucija je vsepovsod prinesla obilico parvenijev in novopečenih bogatinov. To ni karakteristično samo za demokracijo. Moliere, igralec na dvoru Louisa XIV., je imel svojo zabavo s takimi eksemplari človeštva. Aristokratje vseh odtenkov skušajo se veda zbijati take šale na račun demokracije. Svoboda, enakost, bratstvo se more smatrati za geslo demokracije. Človek bi mislil, da je bratstvo dovolj, ampak, ali ni bil Jožef prodan od svojih bratov? — in ali se sveto pismo ne začenja z bratomorom? Enakost — vsi ljudje niso rojeni enaki, kar je vzrok, da je zrasla aristokracija; slednji predstavljajo zlorabo prirojene neenakosti. Zategadelj je geslo svobode tako važno za demokracijo. Samo svobodni ljudje morejo biti bratje in uspešno stremiti po enakosti. Oni, ki so sužnji, se dvigajo in upirajo. Moderna doba, zlasti doba po Revoluciji, je doba trajne revolucije: reakcionarji bi radi hudiča izgnali z Belcebubom. Tragi-komedija."

"Odtod visoka komedija 'zlate srednje poti'. Neki prostaški liberalizem, ki ga je na desno in levo zdrstila revolucija in reakcija bi se rada vgnezdila nekje med obema ekstremoma."

"Ne! Jaz nisem radikalec, niti nisem konservativec. Misleci državnik in politik, kateremu je poverjeno vodstvo države, bo razvil iz svojega znanja sedanosti in preteklosti program progresivnega izboljšanja, neprekinjenih reform, in temu programu bo sledil. To pomeni, da bo neprenehoma zaposlen z malimi nalogami. Ljudje se vse preradi varajo z velikimi čini, s herojstvom."

"Da sem bil navzlic vsemu temu revolucionar — ampak seveda: so revolucije in revolucije. Svetovna vojna, ki je bila sama na sebi neka revolucija, je napravila našo lastno potrebno in upravičljivo. Demokracija ne pomeni politično lenobo, breznačelnost, neko prekanjenost brez vizije, brezbriznost ali strah. Demokracija je pravica do osebne inicijative, ki se ne pusti ovirati od politične anarhije zmedenih bedakov. Demokracija je razumno in pošteno vodstvo javnih poslov. Kajti razum in poštenje sta edini sredstva, če hočete kam priti."

"Rad imam ono Jezusovo zgodbo, ki opozarja na temeljno vez med kačo in golobom — preprostost poleg prekanjenosti in točnega poznanja dejstev. Kar se rabi, je zdrava politična kultura in odprava političnih dilematov. Prava demokracija ni neka skrita demagogija — ona je politična dostojnost. Najboljša država, v resnici demokracija, je ona, v kateri so politični voditelji previdni, dalekovidni in vedno čuječi."

"Menda mi ni treba reči še enkrat, da miroljubna demokracija ne skuša napadati drugih narodov, ampak pripravljena se je braniti pred notranjimi kot zunanji sovražniki. To je pravica, katero posedata demokracija — varovati sebe in državo, katero je ustanovila."

S tem zaključujemo izvajanja enega najpomembnejših mož naše dobe o vprašanju, okrog katerega se sudejo domala vsi sodobni politični in ekonomski problemi. Masaryk je proučeval to vprašanje teoretično in svoje nauke je uveljavil tudi praktično — zgradil je najbolj demokracijo republiko v osrčju Evrope in jo tako globoko prepojil s svojim realističnim idealizmom, da ga danes ni naroda, velikega ali malega, ki bi tako možgato stal na braniku svojih narodnih in človeških pravic kot ravno Čehi. To dejstvo samo na sebi je faktor, s katerim morajo računati ne le glavarji fašističnih držav, temveč prav tako cincarski in vrtoglavi politiki, ki so na vladnem krivlu zapadnih demokracij. Tudi Chamberlain, o katerem je jasno, da je pripravljen plačati za sporazum s Hitlerjem in Mussolinijem s privoljenjem za razkosanje Češkoslovaške republike, se zaveda, da je to igra z dinamitom. Čehi niso Abesinci! Zategadelj češkoslovaška demokracija predstavlja enega najsvetlejših upov za mir, obenem pa jamstvo, da ako pride do boja, bo demokracija iz takega boja sigurno izšla kot zmagovalka."

Poleg tega so nazori Masaryka trajne vrednosti; so doprinesek k razumevanju demokracije v modernem svetu v obče. Iz vrelca njegove modrosti bodo še dolgo pili in črpali moč in pogum vsi narodi sveta. Upamo, da smo čitateljem "Napredka" ustregli, ko smo jim dali priliko, da so bili deležni vsaj nekoliko kapelj iz tega bogatega vrelca. Kakor je Masaryk sam učil, prava demokracija nora sloneti na razumevanju, znanju; prva in najbolj važna naloga vsakogar, ki je za demokracijo, torej je, da se neprenehoma uči in izobražuje. Vsestranska izobrazba, umska in duhovna, je neobhodno potrebna podlaga svobodne, demokracijske družbe."

DOPISI IN POROČILA ČLANSTVA

SEJA FEDERACIJE V PENNI IN PIKNIK

East Pittsburgh, Pa. — Seja Federacije društev SSPZ v zvezni Pennsylvaniji se vrši v nedeljo 28. avgusta v Slovenskem domu v Strabane, Pa. Pričetek seje točno ob 10. uri dooldne (stari čas). Poverilnice so razposlane na vsa aktivna društva te okolice, prošena pa o tudi ona društva, ki še ne pripadajo k Federaciji, da pošljete opazovalce.

Po seji se bo vršil piknik v Drenikovem parku, ki ga prireditelj društvo št. 235 SSPZ iz Strabane, Pa., skupno s Federacijo. Dobro bi bilo, ako bi se udi naši člani v tako lepem številu odzvali klicu Federacije kot se pri nekaterih drugih organizacijah. Torej bratje in sestre, na plan!

V Napredku sem čital poziv sestre S. F. Skedel za ustanovitev federacije v centralni Pennsylvaniji. To je jako dobra ideja; jaz bi priporočal društvom v okolici Johnstowna, da bi se za to stvar zavzeli in organizirali Federacijo društev SSPZ v centralni Pennsylvaniji.

Še enkrat vam kličem: na svidenje v velikem številu na seji in po seji pa v Drenikovem parku!

Z bratskim pozdravom,
Louis Karish, tajnik.

30-LETNI JUBILEJ DRUŠTVA ŠT. 1

Chicago, Ill. — Razna društva prirejajo vsako leto piknike in razne druge zabave v korist dotičnih društev. Tudi društvo št. 1 SSPZ je sklenilo, da praznuje svoj 30-letni obdobje, in sicer v soboto dne 29. oktobra zvečer, ko bo to pionirsko društvo naše Zveze priredilo banket v Paul Bergerjevi dvorani na 2653 So. Lawndale ave.

Kakor veste, bratje in sestre, obhaja to leto SSPZ širom ameriške Unije svojo 30-letnico. Društvo št. 1 je sicer že v prvih mesecih tekočega leta razmislilo, kako prirediti velikega piknika v obdobju letnih počitnic, in ta namen, ker pa je v Chicagu veliko raznih društev, ki prirejajo piknike na prostori, ki so znana med nami, katerih pa Slovenci v Chicagu nimamo na

razpolago, se je društvo odločilo prirediti banket. Z ozirom na to, da bo ta banket eden najvažnejših družabnih dogodkov za vse članstvo SSPZ v Chicagu, pričakujemo in upamo, da se ga bratje in sestre v obilnem številu vdeležijo.

Bratje in sestre, gotovo se še spominjate naše proslave, katera se je vršila pred desetimi leti. Takrat je društvo št. 1 praznovalo svojo 20-letnico z banketom, ki se je vršil v veliki češki dvorani na 18. cesti. Tistokrat je bila prostorna dvorana nabit polna, dasiravno je toplomer zunaj kazal pod ničlo. Toda bili smo vsi židane volje in slavnostni banket je sijajno uspel. Res je, da so bile razmere pred desetimi leti precej boljše kot so danes, toda tudi sedaj bi bilo lahko slabše kot pa je. In če pomislimo, kakšne razmere vladajo po drugih deželah sveta, se v resnici nimamo preveč pritoževati. Vstopnina na banket bo znašala \$1.50 za osebo, ampak poleg okusne večerje bo tudi pijača na razpolago brez dodatnega plačila. In igrala nam bo tudi fina godba in kogor bo veselilo, si bo lahko razmajal pete.

Pomemben del slavnosti bodo tvorili govori naših glavnih odbornikov; slišali bomo prvega predsednika Zveze in navzočih bo čez pol dučata naših pionirjev - ustanoviteljev naše slavne SSPZ in društva št. 1. Da pa tudi smeja ne bo manjkalo, bo skrbel naš dolgoletni tajnik in blagajnik Viktor Skubic, ki je za ta večer pripravil nekaj izredno muhastega. Tega ne smete zamuditi.

Torej bratje in sestre, prijatelji in somišljeniki, praznovanje 30-letnice je že precej pomemben dogodek. Vdeležite se tega banketa, ker to bo v korist društva, Zveze in tudi vas samih, poleg tega pa tudi nam vsem skupaj v moralno pobudo in ponos. Saj je imela naša vrla Zveza mnoge težkoče v teku svojega 30-letnega delovanja, ampak vse ovire je srečno premagala in danes stoji trdnostna skala, javno priznana kot ena najboljših, gospodarsko najtrdnjših in najnaprednejših bratskih organizacij med našim narodom v Ameriki.

Želel bi tudi, da bi se prihodnje mesečne seje, ki se bo vršila prvi petek v septembru v Bergerjevi dvorani, vsi člani brez izjeme vdeležili. Izključeno ni, da na ta način pride na dan še kaka nova in dobra ideja, katero izkoristimo ob priliki našega jubilejnega banketa.

Vsi člani in članice Zveze dobivate glasilo Napredek, ali žal je mnogo članov, ki ga sploh nikoli ali zelo redko pazno prečitajo, in tako jim ni nič znanega, kaj se godi v organizaciji in kaj društva sklepajo na sejah. Asesement kar lepo po pošti pošljajo tajniku in tako minejo leta, ko se jih nikoli ne vidi na seji. Slišim tudi člana, ki pravi: "E, kaj bi hodil na sejo; bodo že brez mene naredili, če sem zraven ali ne." Veste, bratje in sestre, to že gre nekaj časa, ampak za vedno pa ne. Dostikrat ima društvo kako važno zadevo, katero se mora rešiti, pa je prav malo članov na seji in še to so taki, ki so navadno na vseh sejah navzoči. To ni pravilno. Kadar je kaka važna stvar na dnevnem redu, je dolžnost vsakega člana, biti navzoč na seji. Edina izjema je bolezen ali pa delo po noči. Torej bratje in sestre, vdeležite se bolj redno društvenih sej, in vabim vas, da pridete na naš jubilejni banket 29. oktobra zvečer v Bergerjevi dvorani.

Z bratskim pozdravom,
Frank Prah, član pripravljalnega odbora.

FEDERACIJA SSPZ DRUŠTEV V VZHODNEM OHIJU

Barberton, O. — Dne 31. julija se je vršila v Barbertonu ustanovna seja Federacije društev SSPZ v vzhodnem Ohiju. Tu sledijo izčrpi iz zapisnika ustanovne seje.

Zastopana so bila naslednja društva: št. 61: Joseph F. Valenčič, Angela Zalar in Matt Močnik; št. 167: George Zupancick; št. 181 Charles Bogatay in Frank Dolinar.

Povabljeni sta bili tudi društva št. 69 in št. 158, toda nista poslali zastopnikov.

Omenjeni zastopniki po kratkem razmotrivanju pridejo do zaključka, da se federacija ustanovi. Nato sledijo volitve odbora za tekoče leto. Izvoljeni so: predsednik, Joseph F. Valencic, 464 Franklin ave., Barberton, O.; tajnik in blagajnik, Angela Zalar, 112-17 St. N. W., Barberton, O.; zapisnikar, Matt Močnik, 141-15 St., Barberton, O.; nadzorni odbor, Charles Bogatay, P. O. box 12, Power Point, O., Frank Dolinar, FRD route 3, Salem, Ohio, in George Zupancick, 1125 Meadow Ave., Alliance, O.

Sledi razprava glede imena naše federacije in sklenjeno je, da se imenuje: Federacija vzhodno-ohijskih društev S. S. P. Zveze. Po kratkem razmotrivanju pridejo zastopniki do zaključka, da vsako društvo, ki je včlanjeno v naši Federaciji, prispeva \$2.00 v federacijsko blagajno kot pristopnino. Glede zastopstvo se z ozirom na dejstvo, da so vsa naša društva bolj majhna, osvoji predlog, da je vsako društvo upravičeno do treh zastopnikov. Namen naše federacije je, si medsebojno pomagati, prirediti skupne zabave, kot piknike in veselice, voditi agitacijo, da naša društva postanejo močnejša. Seje federacije se imajo vršiti na vsake tri mesece. Prihodnja seja se vrši dne 30. oktobra ob 10. uri dopoldne pri zastopniku George Zupanciču, 1125 Meadow Ave., Alliance, Ohio. Federacija bo na vsaki seji določila, kje se bo vršila prihodnja seja.

Društva, ki niso bila zastopana na ustanovni seji, so prošena, da pošljejo svoje zastopnike na prihodnjo sejo 30. oktobra v Alliance, O.

Ker je bil namen, za katerega je bila seja sklicana, izvršen,

Slovenska Svobodomiselna Podporna Zveza

INKORPORIRANA 1909

USTANOVLJENA 1908

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILL.
Telefon: PULLMAN 9665

UPRAVNI ODBOR:

JOHN KVARTICH, predsednik, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.
RUDOLPH LISCH, podpredsednik, 1129 Galewood Dr., Cleveland, Ill.
WILLIAM RUS, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
ANTON ZAITZ, pomožni tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MIRKO KUHEL, blagajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.
MICHAEL VRHOVNIK, direktor angleško poslušalnih in mladinskih društev, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.

NADZORNI ODBOR:

WILLIAM CANDON, predsednik, 1058 E. 72nd St., Cleveland, O.
JOSEPH H. GRILLS, Box 69, Moon Run, Pa.
JOHN MARN, 618 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUCCEL, predsednik, 17921 Delavan Road, Cleveland, Ohio
FRANK MEDVED, Box 40, Yukon, Pa.
VINCENT PUGEL, 1409 South 56th St., West Allis, Wis.

UREDNIK-UPRAVNIK GLASILA:

VATRO J. GRILL, 6231 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

GLAVNI ZDRAVNIK:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.

predsednik zaključil sejo ob 12:30 popoldne.
Matt Močnik, zapisnikar.

DRUŠTVO ŠT. 162

Bon Air, Pa. — Opozarja se vse člane in članice društva št. 162, da je zadnja seja sklenila, da mora vsak član in članica plačati 15 centov na mesec v društveno blagajno, ker je blagajna izčrpana in dohodkov ni nobenih. To velja do preklica in se začne s prvim septembrom.

Pozdrav!
Sylvia F. Skedel, tajnica.

DRUŠTVO ŠT. 25

Reading, Pa. — Naznanjam članom našega društva, da sem se preselil. Od sedaj naprej naj se vse stvari, tikajoče se društva, pošiljajo na: Joseph Filak, 351 N. River St., Reading, Pa. Bratski pozdrav!
Joseph Filak, tajnik.

DRUŠTVO ŠT. 47 SE ZAHVALJUJE

Chicago, Ill. — Žensko društvo št. 47 SSPZ se želi zahvaliti vsem prijateljem in članom društva, ki so se vdeležili piknika, ki se je vršil 14. avgusta v Keglovem vrtu v Willow Springs, Ill. Federaciji društev SSPZ v Chicagu se želimo zahvaliti za finančno darilo in za pomoč, ki so nam jo nudili ter tako omogočili uspeh piknika. Želimo se zahvaliti tudi članom društva, ki so se odrekli zabavi in nam pomagali pri delu. Upamo, da bomo kdaj v bodoče imele priliko povrniti usluge, ki so nam bile storjene ob tej priliki.

Pikniški odbor.

Veselje reakcije je bilo prehitro

Ko se je predsednik Roosevelt nedavno podal na turo po deželi, tekem katere je obiskal vrsto držav na jugu, zapadu in ob pacifični obali, so reakcionarji zadrževali sapo in napeto čakali, kdaj bo predsednik začel obljubljeni boj za očiščenje lastne stranke elementov, ki so skoro dosledno vodili sabotažo proti njegovemu programu. Ampak bilo ni nič hudega. Predsednik je nastopal in govoril skrajno zmerno. Pohvalil je tu in tam nekatere kandidate in jim želel uspeh v primarnih volitvah, ampak to je bilo tudi skoro vse. Opozicije ni resno izzival. Potem se je predsednik podal na morje ter opazoval manevre mornarice na Pacifiku. Nazadnjaki so si zadovoljno meli roke in hiteli zatrjevati, da se jih je Roosevelt ustrašil — da mu je padlo srce v hlače.

Potem pa je prišlo presenečenje. Komaj je predsednik dob-

ro stopil na kopno, že je zažvižgal bič in bitka, o kateri je stara garda mislila, da je že končana, se je pravzaprav šele začela. V Georgiji je predsednik pozval volilce omenjene države, da pošljejo senatorja Walterja Georgea v zaslužni pokoj; storil je to v prisotnosti prizadega senatorja, ki je sedel nedaleč od njega na govorniški tribuni in gledal v tla. In potem so z bliskovito naglico sledili novi udarci. Čez par dni je dal na črno listo senatorja Smitha iz North Caroline, ki se je svoj čas proučeval v izjavo, da v njegovi državi človek dobro shaja, če zasluži 50 centov na dan, in pa senatorja Tydingsa iz Marylanda. Nazadnje je nameril svoje kopje na kongresnika O'Connora iz New Yorka, čigar brat je bil nekoč Rooseveltov odvetniški partner. O'Connor v sedanjih kampanji javno pozivlja reakcionarne republikance, da mu pomagajo v boju proti "Rooseveltovi diktaturi". Ob enem se poroča, da utegne newdealski senator Pope iz Idaho, ki je bil poražen v primarnih volitvah z republikanskimi glasovi, kandidirati kot neodvisen kandidat in da mu bo administracija v takem slučaju nudila vso pomoč.

S tem je Roosevelt pokazal, da vztraja na stališču, ki ga je zavzel v svojem junijskem govoru — da pravi demokrati morajo prav tako voditi boj proti reakciji v lastni stranki kot izven nje, da med naprednjaki in nazadnjaki mora biti potegnjena jasna črta na celi politični fronti.

Zedinjene države v areni svetovne politike

(Dalje s 1. str.)

ali celo njegov dom varen. Razmere popolnega kaosa se ne bodo pojavile preko noči, toda jasno je, da sedanja pot vodi v ono smer in da čim dalje bo to stanje trajalo, tem večja postaja nevarnost, da bo ves svet potegnjen v vrtnice, neregularne in divjaške gospodarske, politične in vojaške konkurence in konflikta."

Angleška in francoska javnost je oba govora z očitnim zadovoljstvom vzela na znanje, dočim sta bila v Rimu in Berlinu sprejeta z mrkim molkom.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike:
POŠILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske poste.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Proslava 30-letnice SSPZ

WILLIAM RUS, glavni tajnik

Trideset let je dolga doba, vredna, da se jo dostojno proslavi. In da bo dostojno proslavljena 30-letnica SSPZ v Bridgevillu, Pa., v nedeljo dne 4. septembra popoldne, 1938, pričajo poročila, ki prihajajo iz dotičnega kraja.

Prijavljene so skupine mladih čvrstih članov iz domačega kraja, sosednih naselbin in tudi iz daljave: Clevelanda, Indianapolisa, Chicage itd., člani rednih angleško govornih društev in vrtec, ki bodo tekmovali za prvenstvo v "mekhi žogometni igri."

Oglasile so se skupine starejšega članstva od blizu in daleč, pravi poročilo, ki dospejo z vlaki, avtomobili in bussi. Skratka, priboj bo v Bridgevillu, Pa., v nedeljo 4. septembra, precejšen del velike družine S. S. P. Z.

V zvezi s 30-letnico SSPZ je, kot znano, gl. odbor zaključil podeliti zaslužnim članom-uradnikom ali odbornikom društev, ki so bili aktivni skozi 25 let, gotove nagrade kot spomin na to prihodščino in v zvezi s tem mi eden teh zaslužnih članov piše:

"Kar se nagrad ali daril tiče, bi priporočal, ako je kaj takega mogoče, da bi povabili vse one iz Pennsilvanije, ki imajo pravo dobiti darilo, na dan 4. septembra v Bridgeville, kjer naj bi se nagrade podelilo. Na ta način bi se spoznali stari in mladi člani in marsikateri bi ob tej priliki lahko tudi povedal svoje doživljaje iz delovanja za SSPZ v prijozinskih letih."

Nasvet tega starega zvezinega delavca se mi zdi dober in upoštevati ga vredno. Samo po sebi umevno je, da je vsakdo vabjen in dobrodošel na to proslavo, predvsem stari bojevniki za S. S. P. Zvezo.

Od svoje strani lahko zatrdim, da se bo želja pionirja, ki je sprožil to idejo, upoštevala in da se ji bo ugodilo. Vsa, ki je upravičena dobiti nagrado v spomin na 25-letno delo za SSPZ, bo lahko nagrado lahko prejel na dotični dan, ko se bo izvajal slavnostni program.

Upam, da bo ta dan prava manifestacija za Slovensko stobodomiselnostno podporno zvezo in kličem vsem: NA SVIDENJE!

Poziv na sejo in revizijo

Člani gl. nadzornega odseka so vabjeni, da se snidejo skupaj v ponedeljek zjutraj ob 9. uri, dne 29. avgusta, 1938, v svrhu pregleda poslovanja SSPZ, oziroma članov upravnega odseka.

Vsi ostali glavni odborniki, ki jim pravila nalagajo dolžnost udeležiti se seje gl. odbora, naj se iste vdeležijo v sredo zvečer, dne 31. avgusta, 1938, ob 8. uri.

Revizija in seja se vrši v Slovenski dvorani (Slovene Hall) na Liberty St, v Bridgevillu, Pa.

Bratski pozdrav!
Chicago, Illinois, dne 18. avgusta, 1938.

WILLIAM RUS, glavni tajnik.

P. S. — Seja se uradno odpre v sredo večer, po dolčbah pravil, a pravi začetek bo šele v četrtek zjutraj, dne 1. septembra, t. l. Seja se vrši v Slovenski dvorani "na hribu," ki je itak vsakekoma v naselbinu poznana.

Za vsak slučaj se lahko vsakteri poslužijo tudi naslova glavnega predsednika br. Johna Kvarticha, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.

Francoska ljudska fronta se lomi

Koalicija levičarskih strank, oziroma ljudska fronta v Franciji, ki od časa, ko je Daladier stopil na vladno krmilo, itak obstoji največ le na papirju, bo, kakor kažejo vsa znamenja, v vsak čas popolnoma razpadla. Med vlado in delavskimi unijami je te dni nastopila kriza, ko je kabinet naznanil, da bo ukinit delavske reforme, katere je uvedel Blumov režim. Gre predvsem radi zakona, ki je delovni teden znižal na 40 ur, medtem ko vlada zahteva, da se delovni čas v vojnih industrijah podaljša na 48 ur. Vpričo tega so socialisti in komunisti, ki v parlamentu razpolagajo z 227 mandati, zagrozili, da bodo umaknili podporo vladi, delavske unije pa pretijajo z oklicom generalne stavke. Ostavki sta položila tudi oba socialista, ki sta sedela v kabinetu.

Bivši premier in vodja socialistične stranke Leon Blum je izjavil, da socializem še na razmer ne pride, da v tako resni situaciji kot je današnja igrali politiko, da pa vpricho stališča, ki ga je vlada zavzela napram delavskim reformam, stranka ne more storiti drugega kot umakniti nadaljno podporo vladi. Razmerje med levim krilom ljudske fronte in Daladierjem se je tekom zadnjih mesecev stopnjema ohlajevalo tudi z ozirom na neodločno stališče, ki ga vlada zavzema v španski situaciji.

OD TEDNA DO TEDNA

(Dalje s 1. str.)

Roosevelt na meh odira, ker na eni strani bi radi še nadalje služili reakciji (temu se po njihovem pravi "misliti z lastno glavlo"), na drugi strani pa želijo še nadalje izkoriščati sloves Rooseveltovega imena. Kar oni v resnici hočejo, je to, da naj bi bil predsednik molčeči partner njihove reakcionarne politike. Ker na to nesramnostno ne pristati, je diktator!

No, če hujšega ne bo, bo demokracija v Ameriki še dolgo živa in zdrava. Torej se spodbodi, da vsi vstanemo in zakličemo na ves glas: živel "diktator" Franklin D. Roosevelt!

Izza kulis New Deals

(Dalje s 1. str.)

je zgneten predsednik Zed. držav. Tekom večjega dela pogovora je ostal pokrit. Takrat

Spremembe v članstvu pri društvi SSPZ za mesec JULY 1938

NOVO PRISTOPILO Newly Admitted			
Dr. št.	Age	Cert. No.	
22 Frank Velikan	34	25023	
46 John Moverin	17	25024	
46 George Barich	41	25025	
46 Albert F. Shober	32		
99 Albert J. Janc	18		
100 Adolf J. Janc	22	43008	
198 Milan Muyatt	26	43009	
198 Ruby Matetich	17	25029	
222 Angelina Tominshek	18	25028	
227 Alice H. Potokar	23	43011	
234 Remison Miller Maloney	24	70050	
235 Joseph Chehovin			
Sprejeti za junij (Admitted in June)			
211 John Bratush	42	25018	
211 R. Bratush	35	25019	
Sprejet za maj (Admitted in May)			
234 Joe Woytko	18	43010	

CRTANI CRTANI NAZAJ SPREJETI, PRESTOPILI IN UMRLI CLANI			
Lapsed, Lapsed Reinstated, Transferred and Deceased Members			
1 Crtani nazaj sprejet: F. Urbaz, 33. C. 41826; J. Jeraj, 18. C. 9002; crtani: J. Elodobnik, 41. C. 23647.			
2 Crtani: Joseph Srebernak, 17. C. 20263.			
3 Crtani: John Zagar, 17. C. 41384; Raymond Omahen, 17. C. 21958.			
18 Crtani nazaj sprejet: John Dolčič, 34. C. 41005.			
19 Umrl: John Kopač, 39. C. 40420.			
20 Crtani: Louis Malich, 32. C. 202778;			

sem mislil, da je šlo za pozabljenost, ampak kmalu sem spoznal, da se motim.

"Pogledal sem predsednika in videl, da se zaveda, kaj se godi in da se sijajno zabava. Na njegovem licu je bil širok nasmeh, ki se ni nikoli spremenil, celo ne, ko se je Huey ponovno nagnil naprej in potrkal na njegovo koleno ali komolec, da bi dal poudarek svojim besedam.

"Med tem je prišel v sobo eden izmed Rooseveltovih tajnikov, Marvin H. McIntyre. Za trenotek je stal s stisnjenimi zobmi in zdelo se mi je, da bo Longu potegnil slannik z glave. Pozneje mi je povedal, da je imel baš to v mislih, ampak se je premagal, ker bi s tem predsednika utegnil spraviti v zadrego. Čez čas je Huey začutil, da ga je polomil. Med gestikuliranjem je vzel slannik z glave in oštal odkrit do konca.

"Ko je bil razgovor končan, sva z Longom skupaj odšla iz predsednikove pisarne. Predno sva se razšla, je Huey rekel: "Kdo, za vraga, bi se ukvarjal s tem človekom! Pri njem itak ni mogoče nič opraviti." To je bilo zadnjič, ko je bil Huey Long v Beli hiši."

Farley v svojih spominih tudi zavrača domnevo, da je bil Rooseveltov zakonodajni program zmašen skupaj v naglici in da ne gre za premišljen načrt. O tem pravi:

"Z izjemo začasnih ukrepov, ki so bili namenjeni le za nujnostno stanje, vodi sled celotnega Rooseveltovega programa nazaj k smernicam in načelom, katere je priporočal tekem vsega svojega javnega življenja, zlasti tekem štirih let, ko je bil governor države New York. Ideja, da so bile Rooseveltove reforme rojene pod pritiskom trenutnih nujnosti je napačna.

"Gre enostavno za slučaj izkušenega voditelja, ki se je zavedal, da mu razpoložljive ljudstva nudi izredno priliko, uresničiti konstruktivne reforme, za katere bi se drugače potrebovalo cele generacije. Finančne skupine, ki so pozneje dvignile bojni klic proti New Dealu, so takrat molčale, kajti še vedno jih je pokrivala slana depresije in bilo jih je strah za svoje lastne ogromne posesti.

"Se ko je bil Roosevelt governor, sem ga v pogovorih v Albany in Hyde Parku često slišal izraziti se, da mala skupina finančnih magnatov iztiska kri iz industrije in poljedelstva in da ogroža ves narod. Njegovim nasprotnikom se očitno ni nikoli zdelo vredno potruditi se, da bi prečitali njegove govore, ki jih je imel pred izvolitvijo, zlasti kampanjski govor, ki ga je imel v Columbusu, Ohio, leta 1932, v katerem je jasno povedal, da bo stopil Wall Streetu na prste, kakor hitro pride k vladi."

140 Crtana: Manda Bandalo, 30. C. 24008.	
146 Crtana nazaj sprejeta: Helen Suica, 17. C. 20757; crtani: G. Matijevich, 39. C. 24120; M. Matijevich, 18. C. 41998; Mary Matijevich, 18. C. 24108.	
149 Crtana: Anna J. Crosby, 16. C. 22193.	
152 Crtani nazaj sprejeti: Matt Skorja, 38. C. 41900.	
155 Crtani nazaj sprejeti: John Lepovich, 37. C. 15445; crtani: Bob Biondich, 33. C. 22306.	
162 Prestopila od dr. št. 70: John Jakobe Jr., 30. C. 41551; Angela Jakobe, 25. C. 41548.	
172 Crtana nazaj sprejeta: Jennie Oceppek, 18. C. 22134.	
176 Crtani: John Buxhan, 45. C. 23076.	
189 Crtani: A. Kumar, 16. C. 41981; A. Kimer, 22. C. 20659; K. Kučenič, 34. C. 7680; L. Miller, 20. C. 42044.	
192 Crtani nazaj sprejeti: John Matičič, 43. C. 41096.	
198 Crtana: Sophie Ponikvar, 17. C. 41966.	
200 Umrl: Martin Krasovetz, 47. C. 22825.	
204 Crtana nazaj sprejeta: Anton Zabajek, 26. C. 42049; Frank Piznoht, 23. C. 22838; crtana: Pauline Plemel, 20. C. 42099.	
210 Crtani: Matt Moravec, 42. C. 7710.	
211 Crtani nazaj sprejeti: Peter Ceram, 40. C. 41591.	
216 Crtani: Martin Zalokar, 41. C. 22570.	
225 Crtani: Mike Hominac, 20. C. 411167; John Korotič, 25. C. 22508; Ernest Meschia, 25. C. 22143; Michael McKenna, 32. C. 21351.	
227 Crtani: John Simcich, 36. C. 22040.	
235 Crtani nazaj sprejeti: Ruth Davis, 16. C. 22578.	
236 Crtana: Edward Balabon, 21. C. 21924; Velma Urani, 26. C. 24037.	
239 Crtani nazaj sprejeti: Joe Kovach, 47. C. 22694; crtani: Charles Gerber, 33. C. 60001; Agnes Remus, 19. C. 23187; Frank Matich, 16. C. 24168.	

ANTON ZAITZ
Pomožni tajnik—Ass't Sec'y

RAČUN — STATEMENT SSPZ Za mesec — For Month JULY, 1938 MLADINSKI ODDELEK JUVENILE DEPARTMENT

Vrt. št.	Vplacala Paid in	Vrt. št.	Vplacala Paid in
1	14.98	90	1.18
2	7.07	91	1.08
3	7.64	93	2.31
4	1.77	94	.54
5	34.62	95	1.98
6	5.47	96	6.19
7	.54	97	1.85
8	2.34	98	1.02
9	20.75	99	.40
10	11.33	100	1.18
11	24.63	101	5.88
12	5.65	102	2.57
13	5.10	103	6.21
14	3.40	104	.90
15	2.96	105	.54
16	4.14	108	3.36
17	1.13	109	3.78
18	1.49	110	6.05
19	1.26	111	.54
20	.90	112	2.34
21	5.12	113	.18
22	1.90	114	.23
23	1.49	117	.36
24	1.31	118	6.30
25	.18	119	2.10
26	1.52	120	.20
27	.36	121	7.25
28	3.56	122	3.88
29	.72	123	3.72
30	8.36	124	1.52
31	2.75	125	3.36
32	1.49	126	3.31
33	8.48	127	1.29
34	5.40	128	2.00
35	2.57	129	.72
36	1.80	130	2.54
37	1.25	131	3.30
38	.54	132	.18
39	1.93	133	.38
40	.18	134	1.80
41	5.45	135	.36
42	.36	136	.36
43	1.08	137	2.57
44	.—	138	2.57
45	.95	139	10.25
46	.95	140	11.46
47	1.49	141	4.03
48	.77	142	1.57
49	3.24	143	1.44
50	2.34	144	1.08
51	1.28	145	.18
52	5.81	146	1.48
53	1.85	147	.54
54	1.18	148	1.95
55	1.75	149	.36
56	1.00	150	1.31
57	2.69	152	.36
58	2.57	154	1.49
59	5.86	155	1.00
60	.20	156	2.25
61	.90	157	1.44
62	.36	158	1.31
63	1.67	159	4.78
64	4.63	160	8.56
65	.72	163	1.67
66	.36	164	1.80
67	.18	165	.23
68	3.06	166	.92
69	11.39	167	5.98
70	3.06	168	.23
71	.28	170	.35
72	2.75	172	.64
73	4.57	173	1.28
74	.68		
75	2.70		
76	.72		
77	.54		
78	1.95		
79	2.52		
80	2.08		
81	3.6		
82	6.45		
83	1.08		
84	.77		
85	1.08		
86	1.20		

Plaćana — July 16 — Paid
3 John Heberling \$ 31.00
Andrej Kuhar 15.00

BOLNIŠKA PODPORA SICK BENEFIT CLAIMS

Plaćana — July 13 — Paid	
1 Anna Dulich	\$ 18.00
Joseph Doviak	15.00
15 Joseph Kuntz	20.00
16 Matt Cesnik	15.00
19 John Kopac	11.00
20 Frank Kern	15.00
Frank Skufca	15.00
Andrew Obed	26.00
22 Anton Paletic	15.00
23 Thomas Simrak	28.00
24 Angela Harnik	15.00
26 Leander Makuc	24.00
Heronim Stanich	15.00
Frank Kovich	16.00
28 Joseph Yambrovich	15.00
Joseph Baricevac	12.00
37 August Kotar	35.00
Angela Poverk	17.00
Anton Sims	21.00
39 John J. Poma	15.00
Jacob Chesnik	15.00
41 Emilie Smals	15.00
Christine Grandovic	25.00
Sophie Tekstar	12.00
Anton Jerman	21.00
Fred Ogolin	12.00
46 Annie Pollak	30.00
Joseph Vidis	15.00
60 Martin Skufca	29.00
63 Jennie Gross	15.00
70 Anton Susa	11.00
Anton Opeka	15.00
74 Frank Ausec	17.00
Joseph Tur	15.00
80 Louis Sleber	13.00
85 Andrew Gorjup	20.00
Mike Semsek	15.50
90 Vincent Cestnik	28.00
100 Frank Schweiger	17.00
Frances Colaric	36.50
106 Mary Runtich	19.00
109 James Simperman	15.00
James Simperman	15.00
Justine Sleko	32.00
Frances Fritzel	15.00
Frank Yurak	22.50
113 Božo Pavich	15.00
116 Martin Kukovich, Jr.	17.00
117 John Malevich	11.00
123 Louis Solnce	15.00
Louis Strasberger	15.00
139 Stanley Marinch	25.50
140 Paul Mitch, Jr.	7.80
Joseph Odak, Sec'y for Paul Mitch, Jr.	22.50
Filip Marich	14.00
Filip Marich	5.00
146 Karolina Papesh	7.00
Dragič Matijevič	16.00
149 Antonia Murnin	31.00
John Chebul, Jr.	29.00
Mary Gergurich	12.00
Joseph Jaksha	25.00
160 Joe Skok	30.00
Joe Aubel	15.00
167 Anton Vidusin	15.00
175 Ercole Moretti	10.00
176 Mary Mogert	13.50
Anna Miklavčič	30.00
178 Joseph Hosner	17.00
Mary Kaitner	15.00
181 Vide Lesjak	20.00
5.88 183 Andrew Kocjan	12.00
2.57 199 Ivana Nuncija	18.00
6.21 191 John Levstik	16.00
90 204 Margaret Maslar	15.00
.54 207 Josephine Marolt-Duke	15.00
Frank Keshak	30.00
220 Leo Junko	15.00
6.05 221 Frank Kocjan	30.00
.54 Filip Stopar	7.00
226 Joseph Bratony	30.00
John Vidmar	15.00

Skupni dohodki \$1,494.50
Total income \$ 31.00

14 Mary Zupancič	15.00	Gertrude Kranc	15.00
Joe Teršinar	30.00	44 Eugene Simenc	15.00
John Jencic	27.00	54 Steve Grahek	23.00
Joe Knes	31.00	Louis Fink	24.00
18 Justine H. Rozier	15.00	Louis Fink	15.00
Ivana Rozman	37.00	Jacob Mulec, Sr.	8.00
John Pezdir	29.00	56 Valentin Yugovich	30.00
Joseph Mihacevich	20.00	66 Mary Tome	20.00
24 Rudolph Runge	18.00	87 Anton Kotar	30.00
Joe Oblak	26.00	104 Stephen Marich	27.00
Anna Bregant	18.50	120 Margaret Jeric	38.00
27 Ignatz Pjaninsek	28.00	Ursula Kalac	15.00
35 Frank Govekar	11.00	122 John Zagar	15.

**DO YOU KNOW THAT -
SSPZ HAS SIX MODERN PLANS OF
LIFE INSURANCE?**

PROGRESS

"NAPREDEK"

Fraternalism in Action

The SSPZ paid to its members \$4,000,000 in benefits since organization.

TOURNAMENT VIEWS AND REVIEWS

TEN TEAMS ENTERED TO DATE

With one other team still to be heard from, that being the Trail Blazer Jrs. of Chicago, whose entry is in the hands of their Administrator, all entries and fees have been received and filed. The following Lodges and Vrtec Units have been scheduled. . .

Senior Class

Progressors, Lodge No. 237; Bridgeville, Penna. Spartans, Lodge No. 198; Cleveland, Ohio. Challengers, Lodge No. 235; Strabane, Penna. Utopians, Lodge No. 204; Cleveland, Ohio.

Junior Class

Hoosier Pals, Lodge No. 230; Indianapolis, Ind.

Comets, Vrtec No. 44; Ambridge, Penna.

Jugoslavs, Vrtec No. 9; Indianapolis, Ind.

Spartan Jrs., Vrtec No. 5; Cleveland, Ohio.

Challenger Jrs., Vrtec No. 10; Strabane, Penna.

Outlookers, Vrtec No. 11; Cleveland, Ohio.

M. Vrhovnik

A complete schedule of games will appear in next week's issue of the Napredek. Managers are instructed to have their teams ready for play at the scheduled time and place.

BALINA EVENT

Here's a bit of good news for our balina enthusiasts — Hope it isn't too late. . . The Bridgeville National Athletic Meet Committee has decided to give BALINA a place on the Labor Day week-end athletic program. Due to the lateness of this decision, this event will be open to the Society's Federation teams only. Efforts are being made to have the Cleveland, Pennsylvania and Chicago Federations represented in a series of games that will decide the 1938 champions. No entry fee is required. . . Individual medals shall be awarded to members of the winning team. This event should provide plenty of excitement for both the old and young folks who enjoy watching and playing the oldtime game of balina.

BRIDGEVILLE IS READY

The National Athletic Meet and the 30th Anniversary celebration of the Society are "just around the corner", a little less than ten days separating us from the opening event. . . The local committee reports everything in readiness for the comfort and convenience of those who shall attend this affair — In fact the entire Bridgeville populace with our PROGRESSORS at the helm are waiting to give a rousing welcome to thousands of visitors from the four corners of the SSPZ. . . Banners shall wave on high. . . Booster buttons and ribbons shall decorate every dress and coat lapel. . . Souvenir booklets, distributed by the hundreds, shall be opened and autographed. . . Here, a new fraternal spirit awaits you and new friendships shall be formed. . . Here, the athletic championships of the Society shall once more be decided and that very important celebration, the Society's 30th Anniversary, shall be commemorated in a manner befitting the occasion. . . DO TRY TO ATTEND and BE PREPARED to meet our Bridgeville members and friends with a warm and hearty greeting on SEPTEMBER 3-4-5.

YOUTH MOVEMENT CONFERENCE

The YOUTH MOVEMENT, English Speaking Conference shall be held on Labor Day Morning in the Slovene Hall on Liberty Street. The purpose of this gathering is to discuss and propose ways and means of eliminating as many as possible of the destructive elements impeding the progress of friendly and sportsmanlike competition in our local and national athletic events.

The National Athletic Board will be prepared to accept any recommendations or suggestions the representatives may have to offer. Discussion during the conference shall be open to all members in goodstanding, but only the duly elected representatives shall have the right to make motions and vote on measures proposed.

Since it is planned to have only a short morning session, commencing at 9 o'clock and lasting until not later than the noon hour, representatives are requested to bring their ideas in writing. Should time not permit their introduction and discussion during the conference, these may be left with the Secretary of the National Athletic Board for later consideration. Michael Vrhovnik

Call to Supreme Board Meeting and Audit of Books

The members of Supreme Auditing Board are hereby called to gather on Monday, August 29, 1938, at 9 a.m. for the purpose of auditing the administration of the Slovene Progressive Benefit Society and its Executive Board.

All the remaining members of the Supreme Board whose attendance at the Supreme Board meeting is required by the By-laws, should be present on Wednesday, August 31, 1938, at 8 o'clock in the evening.

Both the auditing of books and the Supreme Board meeting will be held in the Slovene Hall on Liberty Street, at Bridgeville, Pennsylvania.

Chicago, Illinois, August 28, 1938.

WILLIAM RUS, Supreme Secretary.

Note: The meeting will be formally opened on Wednesday evening, as provided by the By-laws, while the actual proceedings will begin on Thursday, September 1, in the morning.

The meeting will be held in the Slovene Hall "on the hill", which is familiar to all people of the community.

In every case the members of the Board may turn to the address of Supreme President bro. John Kvartich, 411 Station Street, Bridgeville, Pa.

Challenger Juniors

Tea Party

Something different was featured in the SSPZ circle when Josephine Ambrose entertained Challenger Junior Girls with a Tea Party at her home, with thirty-two members present.

The afternoon was spent in garden games appropriate to the setting, as Rosebud game, Bird and Flower Wedding, Labyrinth Hunt, etc. A number of snap-shots of the group was taken.

Later in the day the guests were invited for refreshments to the tea-tables, that were centered with summer cut flowers, under the trees on the spacious lawn. A charming edition was added when several of the Vrtec girls appeared in colonial costumes of taffetas, laces and gay prints, making it a picturesque scene.

Junior Athletic Activities

With mushball season in swing, the Junior Boys are making rapid stride with their team. The team, under the management of John Ahac, has been on the winning streak and opposition should be keen. This year will find the Challenger Juniors as entrants for the first time in the National Athletic Meet.

Here and There With the Juniors

Edwin and Raymond Grill of Cleveland are enjoying their vacation with their grandparents in this vicinity. . . Regular monthly meetings are held the first Friday of the month at the secretary's home at 6 o'clock. . . Jennie Tomsic and Helen Kress spent their summer's vacation in Cleveland. . . A speedy recovery is extended to Frances Ahac who is convalescing at her home with a fractured wrist. . . Grace Vivian Beton returned from a trip to New York where she was accompanied by her mother. Grace Vivian had an audition for the Major Bowes Hour. . . Challenger Juniors deepest and sincerest sympathies to the Pelligrinni brothers for the loss of their father. . . Carolyn Urbancic of Cleveland, Ohio was a guest at the Tea Party. . . Among the Juniors we find a good and strong roster, headed by Betty Jane Beton, following the team, and doing their bit on the sideline. . . Why is it that Clem Kosela and his gang aren't seen around Strabane any more ??? Is there attraction somewhere else. . . Babe Davis who was to vacation in McKeesport returned home all of a sudden. He claims it was a wave of homesickness but as the story goes—he was afraid of not witnessing the Vrtec games. . . Frances Vrhovnik, administratrix, is a great favorite among the members. She can always be seen cheering the boys on to victory. . . Until again. . .

"Reporterettes"

United Junior Chorus Give Concert

CLEVELAND, O. — For the last few months the seven United Slovene Junior Chorus have been learning new Slovene songs which they will sing at their concert at the Slovene National Home on St. Clair on Sunday, September 18.

The concert will be directed by Mr. Louis Seme. The pianist will be Miss Alice Artel.

If you come to hear us sing I am sure you will enjoy yourself.

Mary D. Oberza

Instructions for Visitors to Sixth National Athletic Meet

BRIDGEVILLE — Immediately upon entering BRIDGEVILLE, all out-of-town visitors are requested to report direct to HEAD-QUARTERS, at the SLOVENE HOME, Liberty St. Here sleeping quarters will be assigned to you for the two evenings. All contestants will have their two evenings sleeping quarters free of charge, but non-contestants upon registering are required to pay 75c per evening. It is absolutely necessary for any individual desiring sleeping rooms for the Labor Day week end, to send in for reservations. There is a little time left, so should there be anyone deciding rather late to make this trip, do not fail to notify Christine Kvartich, 411 Station Street, for reservations.

Meal tickets covering meals to be served the three days, will be on sale at Headquarters for two dollars and fifty cents (\$2.50). These meals will be served at local restaurants. Banquet tickets for the Banquet, September 5, will also be on sale then, 75c per plate. Those intending to be present at the banquet must secure their tickets beforehand.

In next weeks edition of the "Progress" will be published the complete program and schedule to be followed during September 3-4-5. We sincerely seek the cooperation from all contestants and visitors in following the schedule very closely.

—Committee

Federation Picnic in Strabane, Pa.

Strabane, Pa. — The Penna Federation meeting which will be held at 10 o'clock Sunday morning August 28, at the SNPJ Hall in Strabane, Pa., will be followed by their picnic at Drenik's Park.

Music will be furnished by that ever popular Joe Umek and his orchestra from Niles, O.

There will also be a ball game in the afternoon between the Ambridge Comets and Challenger Jrs.

All neighboring lodges as well as the distant ones are invited. We'll be seeing you August 28 — Drenik's Park, Strabane. Pub. Com.

Teacher: "Honesty is the best policy."
Son of Insurance Agent: "You are wrong, teacher. Twenty-pay life is the best policy."

GLENN KRALY

The Utopians wish to extend their sincere sympathy to Mr. and Mrs. Kraly and family in the loss of their beloved son Glenn Kraly, who drowned Wednesday, August 17.

With the death of Bro. Kraly the Utopians lose a fine member and one of their outstanding sport stars.

Elsie Pucel, Sec'y

Spartan News

Cleveland, O.—Spartan meetings, even in this summer heat, are attracting quite a goodly portion of members. Take last Sunday, for instance: in spite of humidity and intermittent rain the meeting hall was practically filled before the business got under way. The typical Spartan atmosphere prevailed throughout the meeting, meaning that while all matters that came up for discussion and decision were orderly disposed of; there was no lack of good-natured joshing, of those inevitable side-remarks, half-serious, half-humorous asides, which lend color to a gathering of people and turn even a "dull meeting" into a highly pleasing experience.

We missed some of the old familiar faces at the meeting but in their place some new ones appeared, in fact, it was said on good authority that one particular member among those present was conspicuous for his absence for something like five years. But, believe it or not, he seemed to feel perfectly at home and we hope that from now on we shall have the pleasure of seeing him oftener.

Among those missing, but for good and sufficient cause, were three members who hardly ever missed a meeting. To make a long story short, they got married on the previous day. The parties in question being none other than Adolph Candon and Helen Budic, and our faithful Mary Turkovich, who became the bride of Joe Potsch, of Chicago Victorians. Our best wishes to you all, and may your future lives be blessed with all the happiness your hearts desire!

Important for contestants and visitors to Sixth National Athletic Meet in Bridgeville, Pa. — Get in touch with the secretary, bro. Koman, in regard to reservations for sleeping quarters at the Sixth National Athletic Meet at Bridgeville. Also, those traveling with car should notify the secretary, in case they are able to accommodate more passengers.

Last Call to White Valley Celebration

WHITE VALLEY, Pa. — Finally, our plans for the dance have been completed. On Saturday, August 27, the three SSPZ lodges of White Valley are sponsoring a grand affair. The first thing scheduled for the evening is a Vrtec program beginning at 6:30 p. m. (EST) followed by movies shown by Bro. Michael Vrhovnik. To top it all off, the "White Eagle Orchestra" will furnish the dance music for both young and old. A most pleasant evening is assured to all; so we wish to extend our most hearty and sincere invitations to all friends and members of SSPZ.

The small sum of 35 cents for adults and 10 cents for children will permit you to partake of two one-act comedies, movies and dancing from 8:00 to ???

Hoping to see you Saturday, August 27, at the White Valley Slovene Hall.

LAUGHTER WILL BEGIN AT 6:30 P. M. (EST.)

Julia Kosmach, Sec'y
Kingsters Vrtec 103.

THE SLOVENES AN OUTLINE OF A SOCIAL HISTORY OF THE SLOVENES

(FROM THE EARLIEST TIMES TO 1910)

By
DRAGOTIN LONČAR, PH. D. (Prague)

TRANSLATED FROM THE SLOVENE

By
ANTHONY J. KLANČAR, B. SCI. (Illinois)

AUTHORIZED TRANSLATION

(Continuation)

The provinces north of the Danube were assigned to German Salzburg, the countries south of the Drave went to Italian Aquila.

This Christianization of the Slovenes by the German priesthood did much harm to their national and political individuality. With the Christian cross came the German sword. The Slovenes paid for their new religion with the loss of their national and political liberty. The prophets of the new religion were more concerned with the tithe than with Christ's teachings, so that the learned Alcuin had to criticize the mercenary conduct of Arno, the archbishop of Salzburg, and remind Paul, the patriarch of Aquila, to ease the burden of the tithe. The Slovenes opposed Christianity because it burdened them with the tithe and destroyed their old customs and traditions and their national and political liberty. The German rulers knew well that the Slovenes could not be subjugated until they had destroyed their paganism which was like a pillar of independence. Greed for riches and an inordinat desire for land were the strongest obstacles against the spread of Christianity. In the end the sword won. The payment of church tithes was among its chief obstacles. It is therefore no wonder that Christianity in this form did not bring any fruit of a higher spiritual, cultural life to the Slovenes.

The fate of the Pannonian Slovenes on the other hand was from the very beginning quite different from that of the Carantanian Slovenes. The Thessalonian brothers, Sts. Cyril and Methodius, taught Christianity in the true spirit in the Slavic language; that is why they spread culture in their wake. They laid the foundation for a higher cultural life. The figurative style of writing used by the ancient Slovenes was superseded by the phonetic; their traditional literature was perfected into an artistic one. It is a pity that Christian forces again subdued the Christian spirit. The Slav prince Svatopluk with his selfishness, weakness and inability aided the Germans to undo the work of the Thessalonian brothers, a work which among the Slovenes remained without lasting and fruitful influence. The Pannonian Slovenes, like the Carantanian Slovenes, fell into a lethargy, from which they did not awake till the sixteenth century, that is, till the Reformation.

IV.

Coinciding with Christianization of the Slovenes was the beginning of a German colonization of their lands. After the Frankish wars, which were fought for their old rights, all the lands that the Slovenes had acquired with sword in hand, regions that had no master, and finally all that was confiscated from them for high treason and treachery fell into the hands of the Frankish king. If we consider for a minute how much the Slovenian provinces had suffered from Roman times up to the time of Charlemagne, we may get an idea of the vast amount of land that was uninhabited and without a master. The king gave his fiefs as a gift or a benefice to whomever he pleased; to deserving grand-seigniors, to bishops, or to monasteries. These vassals colonized their lands with German peasants and tradesmen. In this way the Germans occupied especially the mountainous parts of northern Styria and Carinthia where the region was little inhabited and cultivated, while the more fertile parts of southern Styria and Carinthia remained Slovenian. The settlers were promised large tracts of land and exemption from taxes and military service.

(To be continued)

Lodge No. 47 News

CHICAGO, Ill. — Members of SSPZ No. 47, please take notice. Our picnic is over, so kindly have all money, tickets and chances ready for our next meeting which will be held on Tuesday, Sept. 13, 1938 at the regular meeting hall. We would like to have a complete report of our picnic as soon as possible.

Mrs. J. Stonich,
Chairman of Affairs,
Mrs. Edw. Klobucar,
Rec. Sec'y

The Ladies Lodge No. 47 SSPZ wishes to thank all friends and members of lodges who attended the picnic held on Sunday, August 14, 1938 at Kegl's Grove, Willow Springs, Ill. To the Chicago Federation of SSPZ., we wish to express our thanks for their financial donation and for the assistance they

Challengers Notice

Strabane, Pa. — The regular September meeting of the Challengers has been postponed from the first Sunday of the month to the second Sunday, due to the fact that the Sixth National Meet at Bridgeville takes place over that Sunday.

Therefore our meeting will be held Sept. 11th at 4 o'clock at the regular place. Let's have 100% attendance!

Secretary.

gave us in making our picnic successful. We also wish to thank the members of lodges who gave their day to working at the grounds instead of having a good time. We hope sometime to be able to return all the favors that have been bestowed upon us.

The Picnic Committee